

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoCsp/56/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116211281
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Behranová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2116211281.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Behranovej a sudkýň JUDr. Andrey Dudášovej a JUDr. Ľubice Spálovej v spore žalobcu: OTP Banka Slovensko, a. s., so sídlom Štúrova 5, 813 54 Bratislava, IČO: 31 318 916, zastúpený advokátskou kanceláriou Roman Kvasnica a partneri, s. r. o., so sídlom Žilinská cesta 130, 921 01 Piešťany, IČO: 36 866 598, proti žalovanému: M. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. K. XXXX/XX, XXX XX G., o zaplatenie 1.810,82 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava, č. k. 8C/138/2016-92 zo dňa 4. decembra 2019, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd súhlasí s tým, aby do konania na miesto žalobcu v s t ú p i l a spoločnosť Blackside, a. s., so sídlom Mlynské Nivy 48, 821 09 Bratislava, IČO: 48 191 515.

II. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku III. a v závislom výroku IV. r u š í a v zrušenom rozsahu mu vec v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanému povinnosť do troch dní od právoplatnosti rozsudku zaplatiť žalobcovi sumu 2 285,85 eura s úrokom z omeškania vo výške 1% ročne zo sumy 1.810,82 eura od 06.05.2016 do zaplatenia. Výrokom II. konanie v časti o zaplatenie 117,69 eura zastavil a výrokom III. vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Výrokom IV. žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 30,62%.

1.1 Právne svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil poukazom na ustanovenia § 52 ods. 1 až 4, § 517 ods. 1, § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (v ďalšom texte „Občiansky zákonník“), § 369 ods. 1 až 3, § 497, § 502 ods. 1, § 503 ods. 1, 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (v ďalšom texte „Obchodný zákonník“), § 1 ods. 2, § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom ku dňu vzniku úverového vzťahu (v ďalšom texte „zákon o spotrebiteľských úveroch“) a § 3 a §3a nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z.

1.2. Súd prvej inštancie predovšetkým konštatoval, že podaním doručeným súdu dňa 22.06.2016 vzal žalobca žalobu v časti o zaplatenie 117,69 eura späť z dôvodu na strane žalobcu. Poukazom na ustanovenia § 144, § 145 ods. 2 a 146 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (v ďalšom texte „C. s. p.“) súd výrokom II. napadnutého rozsudku konanie v časti, v ktorej došlo k späťvzatiu žaloby, zastavil, keď k späťvzatiu došlo pred prvým pojednávaním.

1.3. Vecne súd prvej inštancie dôvodil zistením, že žalobca uzavrel dňa 12.12.2012 so žalovaným zmluvu „o poistenom OTP expres úvere“, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 2.000 eur s 29,30% úrokom ročne pri vyčíslenej ročnej percentuálnej miere nákladov 40,24% (RPMN). Žalovaný mal úver splatiť v 30 mesačných splátkach po 100,18 eura. Listom zo dňa 19.09.2013 žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie sumy 850,83 eura. Listom zo dňa 28.10.2013 žalobca oznámil

žalovanému zosplatnenie úveru v sume 2 498,25 eura (z čoho istina predstavovala sumu 1 953,53 eura, úroky sumu 438,40 eura, úroky z omeškania 4,45 eura a poplatky 101,87 eura). Súčasťou zmluvy o úvere sú všeobecné obchodné podmienky banky, ktoré v zmysle čl. VII. bodu 2.e oprávňovali banku zosplatniť úver pri podstatnom porušení zmluvných povinností dlžníka (napr. ak dlžník neuhradí svoje splatné peňažné záväzky v termíne ich splatnosti - 1.a.).

1.4. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že žalobca a žalovaný uzavreli písomnú úverovú zmluvu, ktorá mala slúžiť na poskytnutie peňažných prostriedkov pre žalovaného, žalovaný úver nesplatil. Žalovaný nárok žalobcu po vecnej ani po právnej stránke nesporeval. Súd prvej inštancie vyhodnotením vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba bola podaná dôvodne sčasti, pretože žalobca má nárok na úrok z úveru výlučne do času zosplatnenia úveru. Poukázal pritom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo/143/1998. Žalobcovi priznal istinu 1 810,82 eura a príslušenstvo - ako súd prvej inštancie uviedol - výhradne v zmysle oznámenia o zosplatnení úveru ako aj poplatky, keď sa strany na ich zaplatení dohodli, spolu 475,03 eura. Zároveň súd žalobcovi priznal aj úrok z omeškania z priznanej úverovej istiny odo dňa navrhovaného žalobcom, pretože sa žalovaný s úhradou preukázateľne dostal do omeškania. Súd prvej inštancie poukázal tiež na uznesenie Ústavného súdu SR IV. ÚS 476/2012 zo dňa 18.09.2012. Vo zvyšku súd prvej inštancie žalobu ako nedôvodnú zamietol.

1.5. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. a § 256 ods. 1 C.s.p. podľa pomeru úspechu strán vo veci. Žalobca mal zo žalovanej sumy 3 499,80 eura úspech v časti o zaplatenie 2 285,85 eura (65,31%) a neúspech v časti 1 213,95 eura (34,69%), vrátane zavinenia zastavenia konania v časti o zaplatenie 117,69 eura, súd prvej inštancie mu priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 30,62 %.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol v zákonom stanovenej lehote v zamietajúcom výroku III. a v súvisiacom výroku IV. odvolaním žalobca poukazom na ustanovenie § 365 ods. 1 písm. b), z dôvodu, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a poukazom na ustanovenie § 365 ods. 1 písm. h) C. s. p. z dôvodu, že napadnutá časť rozhodnutia vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2.1. V dôvodoch odvolania voči zamietajúcej časti k zmluvnému úroku po predčasnom zosplatnení žalobca vyslovil názor, že nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení. Poukázal pritom na ustanovenia § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka a zdôraznil, že základ ním uplatneného nároku na úhradu úrokov nielen do doby splatnosti úveru, ale do doby vrátenia poskytnutých finančných prostriedkov, teda aj po splatnosti celého úveru je dôvodný. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1Co/43/2014 zo dňa 10.06.2015, ktorým konštatoval možnosť uplatňovať popri úrokoch z úveru aj úrok z omeškania. Podľa žalobcu Občiansky zákonník v žiadnom zo svojich ustanovení výslovne nezakazuje kumulovanie nároku na úrok z úveru a úrok z omeškania, naopak takýto postup veriteľa výslovne predpokladá ustanovenie § 521 Občianskeho zákonníka. Žalobca poukázal na rovnaký záver vyplývajúci z rozsudku Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/355/2016 zo dňa 26.07.2017 a tiež z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikovaného pod R 59/98 a z rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33 Odo 657/2005 zo dňa 27.06.2007, podľa ktorého nie je možné vylúčiť, aby si zmluvné strany pri peňažnej pôžičke dohodli úroky aj za dobu, počas ktorej bude istina dlžníkom skutočne užívaná (do jej faktického vrátenia veriteľovi), teda aj za dobu, počas ktorej je dlžník v omeškani so splnením záväzku, pretože istinu v dojednanej lehote veriteľovi nevráti. Dohoda zmluvných strán o platení úrokov za úver aj po splatnosti v žiadnom prípade nespôsobuje značnú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa, pretože reálne navýšenie ceny za užívanie finančných prostriedkov za obdobie po splatnosti úveru je dôsledkom predĺženia doby užívania týchto finančných prostriedkov na strane spotrebiteľa.

2.2. V súvislosti s porušením práva na spravodlivý proces žalobca poukázal na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu Slovenskej republiky, z ktorej vyplýva právo na také odôvodnenie rozhodnutia, ktoré dáva jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

2.3. Žalobca má za to, že súd prvej inštancie dostatočným spôsobom neodôvodnil, z akého dôvodu zamietol žalobcov nárok na zaplatenie úrokov po splatnosti pohľadávky. Skutočnosť, že z odôvodnenia rozsudku nie je možné jednoznačne a nepochybne zistiť akú právnu normu súd prvej inštancie aplikoval na zistený skutkový stav, má podľa žalobcu za následok porušenie práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti poukázal na ustanovenie § 220 ods. 2 C. s. p. kogentne upravujúce obsahové náležitosti rozsudku. Odôvodnenie napadnutého rozsudku nespĺňa zákonom vyžadované náležitosti riadneho odôvodnenia rozsudku a nemožno ho považovať za presvedčivé a preskúmateľné.

2.4. Žalobca navrhol, aby odvolací súd v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b) C. s. p. rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch III. a IV. zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

4. Podaním doručeným dňa 1.10.2021 žalobca súdu oznámil, že žalobou vymáhanú pohľadávku voči žalovanému postúpil Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 12.08.2021 na postupníka Blackside, a.s. s účinnosťou od 12.08.2021.

5. Podľa § 80 C. s. p. ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná, môže žalobca navrhnúť, aby do konania na jeho miesto alebo na miesto žalovaného vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené alebo na koho prešli (ods. 1). Súd vyhovie návrhu podľa odseku 1, ak sa preukáže, že po začatí konania došlo k prevodu alebo prechodu práva alebo povinnosti, a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť na miesto žalobcu. Právne účinky spojené s podaním žaloby zostávajú zachované (ods. 2). Ten, kto vstupuje do konania, prijíma stav konania ku dňu jeho vstupu (ods. 3).

6. Postupom podľa citovaného ustanovenia súd vyhovel návrhu žalobcu na zmenu žalobcu, keď mal zo Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 12.08.2021 preukázané, že nastala právna skutočnosť predpokladaná v ods. 1 citovaného ustanovenia a postupník so vstupom na miesto žalobcu vyslovil súhlas v čl V. zmluvy.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.), po zistení, že odvolanie proti rozsudku bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C. s. p.), oprávnenou stranou (§ 359 C. s. p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 C. s. p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 C. s. p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b, h C. s. p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 367 ods. 3 C. s. p.), vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania či doplnenia dokazovania (§ 383 a § 384 C. s. p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C. s. p. á contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, preto je potrebné rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušiť a vec v zrušenej časti vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie bolo zaplatenie nesplatenej istiny úveru vyčísleného ku dňu 05.05.2016 v sume 1.810,82 eura (ku dňu spísania žaloby), nezaplatený zmluvný úrok ku dňu 05.05.2016 vyčíslený z nepremlčanej časti istiny po čiastočnom späťvzatí v sume 1.611,47 eura, nezaplatený úrok z omeškania do 05.05.2016 z nepremlčanej časti istiny v sume 45,33 eura, poplatkov vo výške 32,18 eura, bežného úroku úveru vo výške 29,30% zo sumy 1.810,82 eura od 06.05.2016 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 1% ročne zo sumy 1.810,82 eura od 06.05.2016 do zaplatenia, keď z dôvodu riadneho nesplácania úveru, poskytnutého žalovanému, žalobca vyhlásil úver za predčasne splatný s účinnosťou ku dňu 02.12.2013.

9. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie v časti zamietnutia žaloby a v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania, keď súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2 285,85 eura s úrokom z omeškania vo výške 1% ročne zo sumy 1 810,82 eura od 06.05.2016 do zaplatenia, v časti o zaplatenie 117,69 eura konanie zastavil a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Závislým výrokom IV. žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 30,62%.

10. Odvolateľ odvolanie odôvodnil poukazom na ustanovenie § 365 ods. 1 písm. b) C. s. p. tým, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom poukázal najmä na nedostatočné odôvodnenie napadnutého zamietajúceho rozhodnutia.

11. Obsah práva na spravodlivý proces je široký a tvoria ho jednotlivé práva, ktoré je možné vyvodiť predovšetkým z rozhodovacej činnosti Európskeho súdu pre ľudské práva. Okrem iných tvorí obsah práva na spravodlivý proces aj právo na spravodlivé prejednanie vecí, ktoré samotné obsahuje právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Dôvodom na zrušenie odvolaním napadnutého rozhodnutia je taký zásah do práva na spravodlivý proces, ktorý vzhľadom na jeho povahu alebo intenzitu nie je možné v odvolacom konaní napraviť (porovnaj (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, str. 1239, resp. 1302).

12. Podľa § 220 ods. 2 C. s. p., v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

13. Je nepochybné, že rozhodnutie súdu je riadne odôvodnené vtedy, ak spĺňa náležitosti uvedené v citovanom ustanovení § 220 ods. 2 C. s. p.. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyrovnáť so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. V odôvodnení rozhodnutia musí súd spôsobom logicky kompaktným a bez rozporov a vnútorných protirečení vysvetliť, k akým skutkovým zisteniam dospel, ktorú právnu normu a z akých dôvodov aplikoval a ako ju interpretoval. Účelom odôvodnenia je logicky, vnútorne kompaktné a neprotirečivo vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odvolací súd ďalej konštatuje, že podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu Slovenskej republiky nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je treba považovať za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie, je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada i so špecifickými námietkami účastníka; porušením uvedeného práva účastníka na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu. Účelom odôvodnenia rozsudku je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia musí byť zároveň aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom konaní.

14. Z obsahu preskúmaného spisu odvolací súd zistil, že medzi žalobcom - bankou ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola uzavretá dňa 12.12.2012 zmluva o poistenom OTP expres úvere vo výške 2.000 eur s pohyblivou úrokovou sadzbou, ktorá ku dňu podpísania zmluvy predstavovala 28,50 % ročne, konečnou splatnosťou 12.06.2015 a mesačnou splátkou 100,18 eura. Ročná percentuálna miera nákladov bola vyčíslená vo výške 40,24%. Podľa zmluvy bola dlžníkovi poskytnutá zľava z úrokovej sadzby vo výške 0,80 % ročne, pričom v prípade porušenia v zmluve uvedených podmienok dlžníkom je banka oprávnená zľavu zrušiť a zvýšiť úrokovú sadzbu o 0,80 %. Listom zo dňa 19.09.2013 vyzval žalobca žalovaného v dôsledku dlhodobého omeškania so splácaním úveru na úhradu sumy 850,83 eura s poučením, že v prípade nevyrovnania záväzkov vyhlási úver za predčasne splatný. Listom zo dňa 28.10.2013 oznámil žalobca žalovanému vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru vrátane úrokov a poplatkov s tým, že do 10 dní od doručenia listu je povinný uhradiť celý záväzok. Ku dňu 28.10.2013 istina predstavovala sumu 1. 953,53 eura, úroky sumu 438,40 eura, úroky z omeškania 4,45 eura a poplatky 101,87 eura.

15. Z výrokov a odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že súd prvej inštancie priznal žalobcovi istinu v sume 1.810,82 eura, príslušenstvo a poplatky spolu v sume 475,03 eura a úrok z omeškania z priznanej istiny, pričom vo zvyšku žalobu zamietol. Porovnaním žalobného nároku a výrokov

napadnutého rozsudku, z odôvodnenia rozsudku výslovne nevyplýva, z čoho pozostáva zamietnutá časť žaloby. Z odôvodnenia - poukazu na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo/143/1998 je možné vyvodiť, že súd nepriznal zmluvný úrok z úveru po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru. Odvolací súd tu konštatuje, že odôvodnenie napadnutého zamietajúceho výroku je nejasné a nepresvedčivé, nespĺňa citovaným ustanovením § 220 ods. 2 C.s.p. stanovené náležitosti, odvolací dôvod, uplatnený žalobcom v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b) je preto daný.

16. Žalobca svoje odvolanie odôvodnil aj poukazom na ustanovenie § 365 ods. 1 písm. h) C. s. p. tým, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Pod právnym posúdením je potrebné rozumieť činnosť súdu, pri ktorej sa zo skutkových zistení vyvodzuje právny záver a aplikuje konkrétna právna norma na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov sa jedná vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho však interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových zistení vyvodil nesprávny právny záver.

17. Základnou právnou otázkou, ktorú bolo potrebné vyriešiť v odvolacom konaní s poukazom na odvolaciu námietku žalobcu, bola otázka danosti nároku na zaplatenie zmluvného úroku po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru.

18. Odvolací súd tu konštatuje, že priamo sa k otázke nároku na úroky po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru vyjadril Najvyšší súd SR až vo veci sp. zn. 5 Cdo 42/2020 zo dňa 16. júna 2020, keď dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinnosti dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Poukázal na to, že zo žiadneho ustanovenia Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka, či zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva zákaz dohody účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do úplného splatenia úveru, pričom Obchodný zákonník, ani Občiansky zákonník, nemodifikuje moment trvania záväzku platiť úrok, ani jeho výšku v prípade omeškania dlžníka s platením úveru ani v prospech dlžníka, ani v prospech veriteľa. Za situácie, že dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho zosplatneniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplátou za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za nich získanou dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinností profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania. Najvyšší súd ďalej poukázal na to, že zosplatnenie je inštitút slúžiaci ochrane veriteľa, podstata úverového vzťahu a jeho existencia zostáva zachovaná, veriteľ nemá peňažné prostriedky, patrí mu za ne dohodnutá odmena, záväzok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, keďže dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Pre spotrebiteľa je však nevýhodné, aby platiť úroky až do zaplatenia istiny a dojednanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny, jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprímerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, to znamená, že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere.

19. Podľa Čl. 2 ods. 2 C. s. p. je právna istota stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

20. Rozhodovanie v súlade s ustálenou súdnou praxou je naplnením požiadavky spravodlivého procesu a princípu právnej istoty. Ustálená rozhodovacia prax má byť vytváraná najvyššími súdnymi autoritami. Takouto najvyššou súdnou autoritou nepochybne je aj Najvyšší súd Slovenskej republiky.

21. S poukazom na citované ustanovenie Čl. 2 ods. 2 prvá veta C. s. p. sa odvolací súd stotožňuje s vyššie uvedenou argumentáciou Najvyššieho súdu SR a konštatuje, že súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí vychádzal z odlišného právneho názoru (avšak až do uvedeného rozhodnutia Najvyššieho súdu prevládajúceho v rozhodovacej činnosti krajských súdov i súdov nižšieho stupňa), čím

jeho rozhodnutie v napadnutej časti zmluvných úrokov po zosplatnení úveru vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

22. Z obsahu spisového materiálu jednoznačne nevyplýva, akú sumu mal žalovaný zaplatiť z dôvodu zmluvného úroku ako ceny peňazí do konečnej splatnosti úveru - teda do 12.06.2015 a akú sumu z uvedeného dôvodu zaplatil. Z úverovej zmluvy pritom vyplýva, že ide o anuitné splátky, teda splátky pri ktorých sa nemení výška splátky počas obdobia splácania úveru, mení sa len pomer medzi výškou istiny a výškou úroku, keď na začiatku splácania úveru je vyšší pomer úroku oproti istine, ku koncu doby splácania je väčší pomer istiny oproti úroku. Nie je teda možné, aby súd jednoduchým matematickým výpočtom zistil, akú sumu zaplatil žalovaný z dôvodu zmluvných úrokov a akú sumu mal do konečnej splatnosti úveru ešte na úrokoch zaplatiť. Až po zistení uvedených údajov - pričom dôkazné bremeno spočíva na žalobcovi - za dohodnuté obdobie splácania úveru je možné zistiť, akú sumu je ešte žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi z dôvodu zaplatenia zmluvného úroku odo dňa predčasnej splatnosti úveru do zmluvne dohodnutej konečnej splatnosti úveru.

23. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) C. s. p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

24. Podľa § 391 ods. 1 C. s. p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

25. Podľa odvolacieho súdu je intenzita nesprávnosti konania súdu prvej inštancie v takej miere, že došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces, pričom dané pochybenie nie je možné napraviť v odvolacom konaní. Odvolací súd preto poukazom na uvedenú argumentáciu rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku III. a závislom výroku IV. z dôvodov uvedených v § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. zrušil a podľa § 391 ods. 1 C. s. p. vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

26. Podľa § 391 ods. 2 C. s. p., ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

27. Podľa § 391 ods. 3 C. s. p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a vráti mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je povinný v odôvodnení rozhodnutia uviesť aj to, ako má súd prvej inštancie vo veci ďalej postupovať.

28. Po vrátení veci súd prvej inštancie vec opätovne preskúma v zrušenom rozsahu a v tomto rozsahu sa bude zaoberať vecnou a právnou dôvodnosťou žalobcom uplatneného nároku. V otázke nároku na úroky po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru sa bude riadiť právnym názorom vyjadreným Najvyšším súdom SR v rozhodnutí sp. zn. 5 Cdo 42/2020 zo dňa 16. júna 2020. Odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že dôkazné bremeno spočíva na žalobcovi. Súd prvej inštancie vykonané dokazovanie komplexne vyhodnotí, následne vo veci opätovne rozhodne a svoje rozhodnutie náležite v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 C. s. p. riadne odôvodní s prihliadnutím na konkrétne zistenia vo veci.

29. Súd prvej inštancie súčasne rozhodne aj o trovách prvoinštančného a odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C. s. p.).

30. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie vydal pomerom hlasov 3:0, t.j. jednomyseľne (§ 393 ods. 2 C. s. p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 420 C. s. p.).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).